

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 128. Num illicitum sit & simoniacum pro ipsa doctione & officio
docendi recipere stipendium pecuniarium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](#)

82. Barb. in c. 2. b. t. Wiestn. n. 35. Reiss. n. 19. ratio est; quia nec ipsa doctrina in se est quid spirituale, pro ut spirituale in materia Simonia sumitur, et si sit aut continet actum entitative spirituale, hoc est, procedentem ab intellectu, & in eo tanquam potentia spirituali subjectatum, sed officium merè temporale, prout amplius dicetur *quest. seq.* neque ex se ordinata ad actus propriè spirituales, dum rendit ad scientiam in intellectu audientium seu discipulorum generandam, cum non omnis scientia, quæ est de Deo rebusque divinis magis sit donum Dei Spirituale & supernaturale, quam ceteræ artes, sanitas & vires. Sed neque his obstat, quod protestas docendi originetur à potestate jurisdictionis supernaturalis, qualis est in Praelatis maximè in Capite Ecclesiæ, cum ea potestas jurisdictionis seu jurisdictionis Ecclesiastica extendat se ad plura, quæ sunt ordinis naturalis & politici, ut patet, dum punit crimina sui vel mixti fori poenis civilibus, V. G. carcere, inedia, multâ pecuniaria. Less. l. c. juncto n. 83. unde eriam videtur necesse non esse, facere discri-
men (uti facere videtur Castrop. l. c. n. 3.) sive hæc concessio procedat à jurisdictione temporali seu sæculari, sive à spirituali seu Ecclesiastica.

*Quest. 128. Num illicitum sit & Simoni-
niacum pro ipsa doctrina & officio
docendi recipere stipendium pecunia-
rium?*

R Esp. Neque Simoniacum neque illicitum est, pro munere sive actu & labore docendi Theologiam sive Scholasticam sive moralem, qua causa conscientia spectat, sive positivam, quæ circa interpretationem S. Scriptura veratur (idem est de doctrina Juris Canonici, multoq[ue] magis procedit de doctrina Juris Civilis, medicinæ, philosophie, urpote quæ omnino profana est) exigere justum stipendium seu mercedem, ita contra Palud, Antonin, Sylv. & paucos alios, Soto. L. 9. de just. q. 5. a. 1. Less. l. c. n. 80. Tholet. L. 5. sum. c. 88. n. 3. & 4. Suar. l. c. c. 18. n. 9. & seq. Laym. L. 4. rr. 10. c. ult. §. 4. n. 30. Castrop. rr. 17. d. 3. p. 20. n. 2. Pith. b. t. n. 1. Wiestn. b. t. n. 38. &c. ex ea ratione, quod imprimis ipsa hæc doctrina immediatè necessariò & per se non dependeat ex principiis supernaturalibus; cum non supponat necessariò fidem supernaturalem in docente, siquidem & ab heretico & actualiter de fide dubio tradi posse. Et licet conclusio strictè Theologica dependeat à præmissis, quæ sunt de fide seu revelata, non tamen hæc, quatenus creditæ, influunt in dictam conclusionem, ac ita non nisi remotè & per accidens te habet fides supernaturalis ad illam. Sed neque ab objecto divino & supernaturali, quod habet, generatur cognitio supernaturalis. Neque

ex fine intrinsecō, utpote qui est intellectum illuminate & instruere ad veritates Theologicas cognoscendas, vi facultatis suæ naturalis discurrendæ suppositis propositionibus revelatis, non verò movere voluntatem ad pios & supernaturales affectus, aut procurare animarum salutem, quem per accidentem Doctor docendo intendere posset. Et esto doctrina Theologica in se esset supernaturalis ex principiis, objecto & fine, hæc non attenduntur, dum stipendium & merces datur pro doctrine, id actus & labor docentis, qui non minus naturale quid est & pretio estimabile, quam impensus aliis scientiis tradendis, ut bene Pith. l. c. notandum tamen hic cum eodem, quod licet Magister extraordinarius docens absque eo, quod ratione beneficij aut annexi illi officii ad hoc teneatur, possit licet & justè exigere stipendium, si tamen, ubi obligatio docendi annexa beneficio exigat illud ultra stipendium, quod recipit ab ecclesia, non sit Simoniacum, quia semper accipitur temporale pro temporali, eis illa functio ex justitia sit debita. Neque eriam jure Ecclesiastico prohibutum in c. 1. & 2. b. t. sit tamen illicitum & injustum illud recipere, dum pro hoc officio statutorum est illi ab Ecclesia stipendium justum cum expreso vel tacito pacto docendi de cetero gratis. Notandum item, quod simili ratione Simoniacum aut illicitum non sit dare stipendium, seu pretium pro datione consilii & resolutionis, non tantum Medicæ & Juridicæ, sed & Theologicæ & Canonice, sistendo in pura institutione intellectus potestis: & si es dein ea utatur ad dirigendam & pacandam conscientiam suam. Ita probabilius Suar. l. c. à n. 19. Nav. in man. c. 23. n. 10. Castrop. l. c. n. 5. Pith. n. 13. Wiestn. n. 40. cum Divo Thom. 2. 2. q. 100. a. 3. ad 3. contra Less. cit. c. 35. n. 78. & 79. ex earatione, quod dicta instructio, resolutio & responsus sit actus merè naturalis, quo scientia humana inductriæ acquisita per modum humani ministerii ad finem naturalem, scilicet ad intellectum veritatis moralis cognitione erudiendum communicatur ut Pith. l. c. & ex eo Wiestn. qui tamen contrarium; sive Simoniacum esse ait, n. 41. si responsum tale ad conversionem pagani vel hereticæ, ad timorem & amorem Dei, odium peccatorum, virtutis & salutis studium excitandum redderetur. Quod postremum quoque de concionando dicit. Castrop. l. c. 7. citatis pro hoc D. Thom. ubi ante. Cajet. quodlib. 2. a. 12. Angel. V. Simon. 3. n. 9. Hort. in sum. L. 6. tit. 5. Suar. l. c. n. 2. Less. l. c. n. 79. eò quod sacra concilio referatur primò & per se ad movendam voluntatem ad bona paulò ante enarrata. Item n. 6. de doctrina catechetica seu christiana dicit cum Less. l. c. n. 78. dum traditio illius ordinatur ex se immidiatè ad predictos fines supernaturales.

TITULUS VI.

De Judæis & Saracenis & eorum servis.

*Quest. 129. Iudei & Saraceni qui sunt,
& unde dicantur.*

R Esp. Primo. Judæi primitus dicti Hebræi ab Hebro, cuius familia cultum veri Dei semper retinuit, ceteris idolatria deditis. Dein vocati Judæi à tribu Juda bellissiore & præstantiore, è qua corum Reges assumentur. Sunt, qui legem Mosaicam duntaxat, rejecto

Novo Testamento ad literam superstitiones sine fide in Christum Dei filium & mundi Salvatorem sequuntur, eorumque error & infidelitas Judaismus vocatur. Holt. in sum. b. t. n. 1. & 2.

2. Relp. Secundò: Saraceni ad declinandam ignominiam & generis labem, dum alias ab Agat ancilla Ismaëlis matre descendunt (unde & Agareni dicuntur) nomen à Sara uxore Abraham asfuentes, ut Covar. var. refol. l. 4. c. 9. sunt; qui nec